

משום גזל הקדש מ"מ כיון דפתיך צמעשה
 זו הנחת השליח ח"א ליחסה למשלח וכתבתי
 שם אופן אחר לבאר ספיקו של ר"י הזקן
 ז"ל והוא עפ"מ"כ השע"מ פ"ז ממעילה
 דבא דמתחייב מעילה ע"י שליח אינו מדין
 שלוחו של אדם כמותו אלא מתורת גרמא
 שכיון שהמשלח גרם לזה חייבתו תורה על
 גרם זה, ור"י לזה דבא מיתחייב אפילו שלא
 ביד השו"ק שאינם בתורת שליחות ותו
 דאמרינן צמעילה דכ"א טעמא משום דטשאן
 כמעטן של זיהים שאינו אלא ענין של גרמא
 ע"ש צע"מ ועמ"כ מזה צע"י
 צבימן הבא, ולפ"ז מצוהר היטב ספק
 של החוס', דודאי היכא דאחינן עלה מדין
 שלוחו של אדם כמותו להחשיבו כאילו
 המשלח עצמו עשה הדבר בזה אמרינן דהיכא
 דהשליח נהנה לא נוכל לייחס אותו מעשה
 להמשלח אבל צמעילה לפמ"כ השע"מ
 דאינו אלא מדין גרם ולא מדין שליחות
 אפשר דשייך לחייב המשלח חט"פ שהשליח
 נהנה דמ"מ גורם מיכא הוי המשלח כנלענ"ד
 נכון צע"י.

סימן י

בענין מעילה ע"י שליח

ובענין אשלד"ע

כתובות דל"ג ע"ב והתניא גנב וטבח
 בשבת כו' ר"מ מחייב ומשני
 צעוצה ע"י אחר, וכי זה חוטא וזה מתחייב
 ומשני דרבי קרא צעוצה דמתחייב ע"י
 שלוחו, וצטור כהו צס"י ש"י עשה שליח
 לשחוט לו בשבת והשליח שחט בשבת כהו
 הרמב"ם ז"ל שהוא חייב עכ"ל וצמל"מ פ"ג
 מגניבה כתב עלה שאין הלשון מדוקדק דהיי
 דריבה הכתוב שליח לד"ע גבי צעוצה מ"מ
 כשמאורכו לשחוט בשבת הרי השליחות צטלה

וז"מ ל"א משום דחיוצא דמשלח לאו משום
 דחשבינן ל"י כנהנה אלא משום דעכ"פ הו"ל
 כגזול דלגבי גזל הקדש הא ישלד"ע צמעילה,
 או דלמא דעל מעשה של הנחה לא נתפס
 ענין שליחות כלל.

והנה כה"ג איכא להסתפק צמה שאמרו
 מתעסק צחלצים ועריות חייב שכן
 נהנה הא"ך הדין צעצירה שאין איסורו מלד
 בהנחה אלא צמעשה העצירה היתה צאופן
 שנהנה כגון חילול שבת שאין האיסור כלל
 מחמת הנחה אלא מעשה המלחכה והיכא
 דהמלחכה נעשית צמתעסק ע"י הנחה כגון
 הכיח דאם היתה שבת והוליאו צפיו חייב
 שציארו החוס' (יצמות דל"ד) שצשעת
 צניעה מתחייב צצליעתו הוא הנחתו, והיכא
 דהצליעה היתה דרך מתעסק י"ל דחייב
 שכן נהנה, וי"ל דמ"מ כיון שאין בהנחה
 גוף העצירה אלא בהנחה צרה"ר ליכא בזה
 סברה שכן נהנה. ומדברי החוס' סנהדרין
 דס"צ ע"צ ד"ה נהג"י מצוהר דסברי דגם
 כה"ג מחייב מתעסק משום שכן נהנה
 שכתבו דגם צמלחכה שבת ה"י חייב מתעסק
 היכא דנהנה (ורק משום מלחכת מחשבת
 מפטר) וע"ע השו"ב רעק"א ז"ל ס"י ה'
 צמ"כ סברה מתעסק חייב שכן נהנה גבי
 לציסת כלאים ואפשר דאין לדמות הכיח
 שכן נהנה האמור גבי מתעסק להכיח דלא
 מלאנו זה נהנה וזה מתחייב גבי שליח
 לד"ע לצ"ש.

והנה כל הדברים הנ"ל כבר נדפסו צקה"י
 קדושין סימן מ' והארכתי בדבר
 חקירת האתו"ד צחלצים ועריות אי עיקר
 הקפידה הוא על מעשה האכילה והציאה
 או שעיקר האיסור הוא בהנחה מהציאה
 והאכילת איסור וע"ש דהת"ל שגוף המעשה
 הוא קפידת האיסור והא דאמרי' צחלצים
 ועריות ל"מ זה נהנה וזה מתחייב היינו
 מכיון שעכ"פ נמלא צמעשה זו הנחה ח"א
 ליחס מעשה זה למשלח צזמן שהנחה מזה
 הוא אלא השליח ולפ"ז מעילה חט"פ שיסודה

ההפלה כאלו בסגנון אחר קלח דהא דמחייב
 צטביחה וצטלחי עיי שלוח חין זה מדין
 שליחות אלא מדין גרם שגרם להיות
 הצביחה והשלחי ומה"ע לא איכפת לן מה
 שנתערב בו איסור אחר וכדברי הקל"ח.

ולכאוי תמוה דצפשונו ע"כ ל"ל דגם
 צמטילה הא דחייב עיי שלוח לאו
 מדין שליחות הוא אלא מדין גרם שגרם
 לשינוי רשות הקדש או להנאת הקדש דהא
 גם צמטילה חייב אפי' שלח עיי חשו"ק
 כדחנן צמטילה דכ"א וכבר תמה בזה
 השעה"מ פ"ז ממטילה על דברי המהרי"ע
 ז"ל מיכא בזה י"ל דהיכא דליכא חסרון
 מדין אשלד"ע, הוי אדרבא שליחות לדבר
 עצירה אלים יותר דאיכא תורת שליחות
 גם עיי חשו"ק כמו שהאריך בזה התיבות
 צבי קפ"ב ויוצא להלן אי"ה, אבל אכתי
 קשה דמסוגית הגמ' דמטילה דכ"א הי"ל
 הא משמע צהדיא דלאו מדין שליחות
 מתחייב הוא אמעשה דחשו"ק, דאמרין
 התם (אכא דחנן שילה ציד חשו"ק אה
 עשו שליחותן צעה"צ מעל) והא לאו צבי
 שליחות נינהו ומשני אר"ה עשאוהו כמעטן
 של זיתים כו' פי' כמו דלענין הכשר דצטנין
 כי יתן ואפי' נעשה ממילא עיי המעטן כל
 היכא דניחא לי' קרינן צ"י כי יתן הי"ג
 לענין מטילה כל היכא דניחא לי' דליתעביד
 שליחותי חייב עלה אע"פ שאין החשו"ק
 בתורת שליחות. ריו"ח אמר כחותה ששינוי
 נתנו (להעירוב תחומין) על גבי הקוף
 והולוכו או על גבי הפיל והולוכו הי"ג עירוב
 אלמא קא עבדא שליחותי הי"ג איתעביד
 שליחותי, ע"כ סוגית הגמ' והרי המעטן של
 זיתים והקוף והפיל אינם כלל מדין שליחות
 אלא משום שאיתעביד מאי דהוא צעי,
 ומוכח מזה דגם צמטילה מאי דחייב עיי
 חשו"ק לאו מתורת שליחות הוא אלא משום
 דאיתעביד מאי דהוא צעי, והשער המלך
 הוכיח מזה דע"כ צלל דין שליחות מתחייב

מטעם איסור שצת דצזה אשלד"ע, וכן
 מצוחר צהרמז"ם ז"ל פ"ז ממטילה דאע"פ
 צמטילה יש שלוח לד"ע מ"מ כשנתערב שם
 איסור אחר כגון שבי' צשר עולה לא מעל
 המשלח והיינו משום שהשליחות נתצטלה
 מטעם האיסור אחר המערב בו, והא
 דכששחט השליח צצת חייב ע"כ מיירי
 שעשה אותו שלוח לשחוט סתם והשלוח
 שחט צצת וכן משמע לשון הרמז"ם ז"ל,
 כ"ז דברי המל"מ, וכבר הביא השעה"מ
 פ"ג מגנזה דברי הרמז"ם ז"ל צפיהמ"ש
 שכתב צהדיא לענין עצה ציוה"כ דמיירי
 שצבא עיי שלוח שאמר לו לשחוט ציוה"כ
 מצוחר כדברי הטור דאע"פ שעשה צפירוש
 השליחות גם על עצירה האחרת של יוה"כ
 מ"מ חייב דו"ה, אך קשה דמ"ש צביחה
 ממטילה דצמטילה כשמערב בו איסור אחר
 פטור אמטילה וכנ"ל.

ובקצה"ח סי' רל"ב מצחר דבר זה ע"פ
 מש"כ המהרי"ע ז"ל על מש"כ
 הרמז"ם ז"ל צפ"ז ממטילה שלח מלינו בכל
 התורה כולה שלוח לדבר עצירה לצד
 צמטילה, אשר תמוה דהא גם צטביחה
 וצשליחות יד איתרבי שלוח לד"ע וכח
 המהרי"ע ז"ל רפ"ב דקדושין דהא דמתחייב
 אשליחות יד עיי שלוח לאו מדין שליחות
 הוא אלא משום פשיעת המשלח כו' וכן
 הא דמתחייב צטביחה עיי אחר לאו מדין
 שליחות הוא אלא משום שנהנה מהגנזה
 שנטצהה צצילו ואפי' עצה עיי חרש שוטב
 וקטן חייב כו' רק צמטילה חייבו מטעם
 דין שליחות דשלומו ש"א כמותו וריצתה
 תורה דצצירה דמטילה חלה השליחות ע"ש
 ולפ"ז ניחא הא דצטביחה לא איכפת לן מה
 שנתערב שם איסור אחר של שצת, מאחר
 דלאו מדין שלוחו כמותו הוא דמתחייב,
 ורק צמטילה דמדין שליחות הוא משו"ה
 צעינן שלא נתערב בו איסור אחר דהיכא
 דנתערב בו איסור אחר אז השליחות נתצטלה
 מחמת איסור האחר שבו, וכ"כ כ"ז

כיון דנעשה לזונו בגרמתו, והא דהיבא דנתערב צו איסור אחר פטור היינו משום דצמקום דיש דין דאשלד"ע גרע טפי דאפי' מדין גרמא אין לחייבו דהתורה הטילה אחריות כל מעשה העבירה רק על השליח בלבד וכאילו עשה הדבר שלא מדעת המשלח ע"ש, ולפי' הדק"ל דא"כ גם בטעוה ומכירה אפי' אח"ל דחייבו מדין גרמא ולא מדין שליחות, מ"מ היבא דנתערב צו איסור אחר דאית צי' דין דאשלד"ע ראוי לפטור את המשלח כמו צמעילה.

ונלענ"ד צזה די"ל חילוק צזה ממעילה דהנאה למעילה דהנאה דהיבא דשלח ציד חשו"ק אי עשו שליחותן צעב"צ מעל הא מייירי צמעילה דהנאה ששלח החשו"ק להוציא הפרוטה של הקדש וליחמו לחנווני כדתן התם שאם לא עשו שליחותו החנווני מעל, וצמעילה דהנאה אפי' כשנמסר הפרוטה להחנווני ממילא מ"מ הלא הצעב"צ עושה ההנאה ע"י הקנאתו שמקנה לחנווני, ומה ששלח את החשו"ק אין כוונתו שהם הם יהיו מקנים את הפרוטה, (ועיין בסוגיא דצנא צתרא דף פ"ז ע"ב עיין שם) דהמשלח הוא המקנה את הפרוטה והחשו"ק נשתלחו רק לעשות מעשה המסירה לידי החנווני, ונחשב שעשה הצעב"צ עלמו את ההנאה מרשות הקדש לרשות חנווני, אף על פי שהמסירה ליד חנווני נעשה ע"י חשו"ק וזהו כמו נתינת הקוף והפיל את העירוב על מקום השביתה והצעב"צ עלמו מכון ועושהו עירוב, והמקשן דאקשי והא לאו צני שליחות נינהו הי' סבור דלא מעל צמתשבה גרידא אא"כ עשה מעשה המסירה לרשות הדיוט ומה שמתחייב צשלח ע"י חשו"ק הוא מדין שליחות, ומשו"ה אקשי והא לאו צני שליחות הן והאם משגי דעשאוהו כמעטן של זיתים או כנתנו על הקוף והפיל דנעשה ההבשר והעירוב אט"פ שאין כאן מעשה האדם מ"מ צניחותא דידי' סגי, וה"נ ההנאה דידי'

סגי לחייבו צמעילה אט"פ דליבא מעשה דידי', וכיון דא"ל צזה דיני שליחות אה"נ דאפילו כשנתערב צמעשה המסירה איסור אחר דשייך צו דין דאשלד"ע מ"מ יתחייב מחמת הקנאתו בלחוד דלא לריך למעילה דהנאה דין שליחות למעשה המסירה.

אבל מש"כ הרמב"ם ז"ל דהיבא דנתערב צו איסור אחר צעלה כל השליחות ואפילו על המעילה דאית צה דין שליחות צעלה שליחותו, זה מייירי צמעילה דהנאה דהא עלם ההנאה אין המשלח עושה כלל רק השליח הוא הנהנה ואין לחייב את המשלח אלא מדין שליחות ממש דאיתרבי שליח לד"ע צמעילה וכל היבא דנתערב איסור אחר אשר מחמתו צעלה ממעשה זו דין שליחות ממילא פטור המשלח, דהרמב"ם ז"ל צדין זה שכתב וצלבד שלא יתערב צו איסור אחר ודאי מייירי צמעילה דהנאה שאמר לשליח לאכול צשר זה (ולא שיקנה אותו) והי' צשר עולה, דא"ל לומר דמייירי שא"ל ליקח צשר עולה דאיבא מעילה משעת הגזבה ואיבא מעילה דהנאה ע"י קנין טרם שאכל דא"כ ודאי מעל דהא צהלקיחה לא נתערב צו איסור אחר שגם צעולה ליבא צלקיחתה רק איסור מעילה וכן מצואר צחידושי הגר"ח ז"ל פ"ה ממעילה דהכא ע"כ מייירי ממעילה דהנאה דאי צהנאה לא נחוסף איסור צעולה יותר משאר קדשים וצמעילה דהנאה שפיר לריבין לדין שליחות ממש דהא כל העבירה השליח עושה ולא המשלח ורק מדין שליחות מתחייב כנ"ל, והא דאמרינן כמעטן של זיתים וכנתנו על הקוף והפיל זהו צמעילה דהנאה וכמשנ"ת וכן מצואר צתוס' מעילה שם ד"ה נתנו דהא דקאמר עשאוהו כמעטן כו' מייירי צמעילה דהנאה ע"ש אלא שיש שם הגבות וגירסות מתחלפות ע"ש, ולפי' מתצאר דהיבא דחייבו מעט גרמא לא מדין שליחות ממש שפיר לא איכפת לן מה שנתערב צו איסור אחר ואתי שפיר מש"כ המהרי"ע

ז"ל והכפלה דצט"מ לא איכפת לן מה שנתערבו בו איסור אחר משום דחויבו לאו מדין שליחות אלא מדין גרמא.

ב תוס' שצעות ד"ג ד"ה ועל הזקן כהנו דגם רב אלא מודה דהיכא שהניקף בר חיובה חייב אעפ"י שאין המקיף צ"ח מדלא אמרינן בצ"מ דף יו"ד איכא בינייהו ח"ש דאמר לקטן או לנכרי אקפי לי גדול עיי"ש, ותמוה טו"ב דקטן ונכרי הלא צלח דינא דאשד"ע ח"ש צתורת שליחות ופשיטא דהמשלה פטור אפילו למאן דמחייב שליח לד"ע כשאין השליח צ"ח, וכן תמוה דברי הנמוקי"י פ"ק דצ"מ שכתב דגם ללישנא דאפי' לאו צ"ח אשד"ע כל היכא דאי צעי עביד אי צעי לא עביד מ"מ קטן שאין לו יד כלל שאין מבחין בין לרור לאגוז הוי כחלר דצט"כ מותיב צ"י וחייב שולחו דהא לא שייך בקטן כזה אי צעי לא עביד ע"ש ותמוה דקטן הא צלח טעמא דאשד"ע ח"ן לו דין שליחות כלל וכש"כ קטן כזה שאינו בר דעת כלל כמו שתמה בזה הש"ך חו"מ סי' קפ"ב, והנתיבות שם כתב לתרץ דכל הני דאיתרבי שליח לדבר עבירה עדיפי משאר שליחות ומחייב זהו אפי' שליח נכרי וקטן דהא חזינן צמעילה דאיתרבי שליח לד"ע וחייב אפי' עיי' חשו"ק, והטעם לזה כתב הנתיבות דדוקא כל שליחות דלאו עבירה דאיתרבי מתרומה דכתיב אחס גס אחס וצעינן מה אחס צני צרית אף שלוחכם צ"ב ומה אחס צני דעת אף שלוחכם צ"ד אצל לדבר עבירה היכא דאיתרבי שליחות לאו מתרומה איתרבי אלא מקראי אחרוני ומשו"ה א"ל צזה שיבא השליח צני צרית וצני דעת ע"ש וכבר השיגו צזה בהגהות אמרי צרוך דהא שליחות לעבירה דמעילה נלמד מתרומה צגז"ש דחטא חטא מתרומה ולמה מחייב צהו שליחות עיי' חשו"ק.

וכן צמש"כ הנמוקי"י דקטן שאין צו דעת כלל הרי הוא כחלר דצט"כ קטעיד

ולכו"ע ח"ה צו דין שליח לד"ע הסביר הנתיבות דמשו"ה לא צטל השליחות מטעם דח"ן שליחות לקטן לפי השליחות זו ילפינן מחלר דהוי גמי מדין שליחות וקוגה ח"ה הגזלה דחיינו שליח לדבר עבירה ע"ש, תמוה לעני"ד דאי ס"ד דאפשר ללמוד שליחות חנשים מחלר ח"כ כל שליחות דלאו עבירה נלמד ג"כ מחלר, דהא חלר מהני אפילו לדבר שאינו עבירה כגון גע ונלמד מזה שיוטיל שליח אע"פ שאין השליח צתורת גיטין וקדושין וכמו דמהני חלר אע"פ שאינו צתורת גוי"ק אע"כ ז"ל צמש"כ הגרעק"א ז"ל בהשוכה סי' קל"ג דחלר איתרבי לשליחות כל היכא דיכול לעשות עיי' שליח ולא צעינן גבי חלר כל פרטי דיניס הצריכים להיות בשליח ע"ש היטב וח"כ לדבר עבירה גמי אע"פ דאיתרבי חלר מ"מ ח"ן ללמוד ממנו דכל שליח ג"כ ח"ל שיבא צן דעת וצן צרית דהא לא ילפינן צזה שליח גברא משליחות דחלר ויש לפלפל.

אבל מ"מ עיקר דברי הנתיבות מוכרחים לשועת התוס' שצעות והנמוקי"י הנ"ל דהיכא דיש שליח לדבר עבירה ח"ל לזה גדרי שליחות שיבא השליח דוקא ישראל ודוקא גדול והמקור לזה הוא מהא דתנן גבי מעילה שאפילו שלח ציד חשו"ק מטל המשלה וסברי התוס' והנמוקי"י דזהו לאו דוקא צמעילה צלצד אלא כל היכא דאיתרבי שליח לדבר עבירה ח"ל שיבא השליח גדול. דהאי טעמא שאמרו צגמי עשאוהו כמעטן של זיתים או כהניחו על הקוף והפיל שייך צכל שליחות לד"ע היכא דאיתרבי שליחות צעבירה דח"ל צהו דיני שליחות האמור צשאר דברים [דלאו דבר עבירה] והנתיבות אסברה לה דדוקא צמלתא דמיוחד להמשלה ציהוד כגון לקדש לו חשה או לגרש לקנות או למכור ח"ה שלו דכל זה מיוחד רק לצעלים עלמן וח"א לח"ש אחר לעשותו ח"כ יבא לו תורת שולחו כמותו להיות ידו כיד הצעלים וצזה לריכין לכל גדרי שליחות

דאשלד"ע) חמיר יותר דמחייב אפי' ע"י אופן שאין צו דין שליחות כלל.

אלא שיש לדחות לגבי דבר עצירה דחייב הכ"י ע"י שליח לאו מדין שליחות הוא אלא מדין גרמא וכמש"כ הרמב"ם ז"ל פ"ט ממלכים ה"ד דכ"י חייב על הרליחה אפילו כפחו לפני הארי או שהניחו צרעב עד שמת משא"כ ישראל ע"ש ומקורו צרוך מדברי המדרש שם פ' נח לעיל מיד כל חי' אדרשנו זה המוכר את חצירו לחי' להורגו מיד איש אחיו זה השוכר את אחרים להרוג את חצירו ע"ש, ודין זה אינו אלא דכ"י וי"ל דמה"ט חייב נמי כשעשה ע"י שליח דלא גרע מגרמא, ואין ראי' מצ"י לישראל.

ואמנם נראה דדין זה דנכרי מוחייב אגרמא אינו אלא גבי רליחה וכמו דמחייב אעוברים אע"פ שאכתו לאו נפש הוא אבל צשאר עצירות צ"י מוזהר עליהם לא מלינו שיהחייב ע"י גרמא וקל"ת ראי' לזה מהא דע"ז ד"י דאמרינן אלפני דלפני לא מפקדינן היינו דיכול למכור לנכרי חגר דבר שהחגר ימכרנו לנכרי אחר לעבוד ע"ז, ואס"ד דנכרי מוזהר אגרמא דע"ז א"כ הנכרי הראשון עלמו מחשב עובד ע"ז ע"י זה שימכרנו לנכרי אחר ויגרם לעבוד ע"ז, וא"כ הא נמלא שהישראל קעבר אלפני עור (מיבא אפשר דאין לדמות כל הגרמות לענין זה) וטי' חוס' ע"ז דף ע"ז ד"ה לנכרי מזבין לי ויש לפלפל בזה, ואם נאמר דצשאר עצירות שהצ"י מוזהר עליהן לא מוחייב אגרמא, א"כ מדמחייב ע"י שליח מוכח דלד"ע איבא דין שליחות אפי' באדם כזה דלענין שאר מילי ליבא צ"י דין שליחות, אך אולי גם דין זה שאמרו צמדרש דנכרי חייב ע"י שליח אינו אלא צעצירה דרליחה ולא צשאר עצירות אע"פ דכל בני דחשיב לעיל צמדרש צעד אי' צדין אי' צלא עדים צלא התראה איתגייחו צכל עצירות כמבואר בהרמב"ם ז"ל פ"ט ממלכים ה"ד מ"מ הא

שיבא השליח ישראל ויבא גדול ויבא צחורת אותו דבר, אבל שליח לעשות חיזו פעולה ממשית שכל אדם יכול לעשותה וממ"י הפעולה נעשית, וענין השליחות הוא רק לחייב את המשלה בזה [היבא דאיתרבי שליחות] א"ל לזה גדרי שליחות שצ"מ וחי"ב נמי אפי' ע"י שליח נכרי וקטן ע"ש צנה"מ.

ויש להסביר ד"ז דיש שני עניני שליחות אחד שהשליח נעשה צעלים לעשיית הדבר והצ"י שהוא כיד המשלה והפעולה מתייחסת להמשלה ועיין מה שהארכנו בזה צעה"ו צקה"ו גיטין ס"ו כ', וי"ל דצדצרים המיוחדים לצעלים צלצד כגון לקדש לו אשה וכיו"צ אין כה לשליח לעשותו א"כ יבא נעשה צעלים על עשיית ד"ז, וצזה לריך כל דיני שליחות שיבא ישראל וגדול וצחורת, ואיכו מלי עבד, אבל שליחות לפעולה שאינה מיוחדת לצעלים כגון שליחות לשחוט וכיו"צ וכל ענין השליחות הוא לחייב את שולחו בזה היבא דאיתרבי שליחות לד"ע כגו צכל שליח שהוא וא"ל בזה גדרי דיני שליחות ואצוכן דכולהו מעילה שחייב אפי' שלח ציד חשו"ק.

ולבאו' יש לה"ר לזה מהא דמבואר צמד"ר פ' נח ס"פ ל"ד על הפסוק שופך דם האדם אר"ח כולכם כהלכות צני נח, צעד אי', צדין אחד, צלא עדים, צלא התראה, ע"י שליח, ע"י עוברים כו' מבואר דצ"י חייב ע"י שליח לדבר עצירה הוצא צתומים ס"ו ל"צ ע"ש וקשה נהו דצנכרי ליבא דינא דאשלד"ע מ"מ הלא צצ"י ליבא כלל דיני שליחות דאין שליחות לנכרי ואע"פ שהמ"צ כתב דנכרי לנכרי יש שליחות מ"מ הא כבר הביאו האחרונים ז"ל דצירושלמי רפ"ו דדמאי מפורש להדיא דאפילו נכרי לנכרי אין שליחות וע"ש צגליון הש"ס וא"כ דל חסרון דאשלד"ע, הא לית גבי צ"י כלל דיני שליחות ואמאי חייב ע"י שליח, אע"כ דגבי דבר עצירה (היבא דליבא עעמא

צתו הכי נקיע נמי ע"י עוברים שד"ז אינו
 חלל באיסור ראייה ואולי ה"ה הא דחייב
 ע"י שליח נמי אינו מיירי חלל באיסור
 ראייה ול"ע בכל זה אך התומים צסי ל"ע
 כנראה שחפס מדברי המדרש דבכל איסורים
 שצ"י מוזכר עלי חייב ע"י שליח ע"ש.

סימן יא

בענין כל המחובר לקרקע בקרקע

(לענין מעילה ולשאר דברים)

סנהדרין ע"ז. דתן רמ"א יש דברים
 שהן בקרקע ואינם בקרקע כגון
 עשר גפנים עטונות מסרתי לך והלה אומר
 אינם חלל חמש ר"מ מחייב (שצוטה)
 וחכ"א כל המחובר לקרקע הרי הוא בקרקע
 ואריב"ח צענזים העומדות ליצור עסקינן
 כו. וקיי"ל כרבנן דר"מ דדינס בקרקע
 והקשו צחוס' מהא דכתובת דר"א לענין
 מטלטלי דיתמי לא משתעבד לצע"ה דאמרי'
 תמרי העומדת לגדור כמטלטלי חשיבי
 ותירלו דלענין שעבוד חוב שאני דהלוי
 צסמיכות דעתו ע"ש חבל הרי"ף ז"ל
 צתשובה הביאו צחי הר"ן ז"ל צסוגיין
 כתב דבכל דוכתי דינן כמטלטלי מלצד היכא
 דמסרן לשומר (ע"מ שיחזירם לו עטונות)
 דלאו אדעתא למצטרינהו מסר לו וזהו דעת
 הרי"י מייגאש ז"ל, הוצא צצ"י סי' ל"ה וכ"ה
 דעת הרמב"ם ז"ל כמו שהאריך צזה הש"ך
 ז"ל צסי' ל"ה סק"ט ע"ש (והאמת צזה
 כדברי התומים דלאו דוקא משצוטה השומרין
 פטר הרמב"ם ז"ל חלל אפי' משצוטה מודה
 צמקל' דכל זמן שהן צצית שומר דינס
 בקרקע לכל דבר וכ"ה צפיה"מ שהביא
 הש"ך וכ"כ צהדיא צתשובה הרי"ף ז"ל
 שהביא צחי הר"ן ז"ל דגם משצוטה מודה
 צמקל' פטור כל זמן שהנחצב הוא שומר

(כ"ז) נדפס צקה"י סנהדרין סי' י וע"ש
 מש"כ עוד צזה צעה"י).

אכן צדעת הרה"ש ז"ל שהוצא צטור חו"מ
 סי' ל"ה חפס התומים דפוסק
 כחכמים דר"מ (דסברי שצנזים העומדות
 ליצור כקרקע) גם לענין שצוטה (אפי'
 היכא שאין הנחצב שומר האריך להחזיר
 עטונות) וגם לענין כפל חונאה וקניינים
 (שנקיים צכסף שטר וחזקה כקרקע) ע"ש
 צתומים, ואין זה צרור צדעת הרה"ש ז"ל
 ע"י צצ"ח חו"מ סי' ל"ה אות ה', ועכ"פ
 דעת הטור מצואר צהדיא צסי קל"ג צדבר
 ענזים העומדות ליצור לענין קניי' (היינו
 שנקיים צקניי קרקע כסף שטר וחזקה)
 וחונאה, שכתב הטור דנראה דכמחובר דמי
 דהא לענין שצוטה חשבי' להו רצנן כמחובר
 אע"פ שטומדות ליצור עכ"ל.

והקשה התומים מדברי הרה"ש ז"ל צפי'
 י"ג סי' מ"ג גבי כותב נכסיו
 (קרקעותיו) לצור מעכשיו ולח"מ דתנן
 האב חולש ומאכיל כו' מת האב והניח
 פירות חלושין הרי הם של יורשי האב וכתב
 הרה"ש ז"ל דגם מה שהניח האב מחובר
 העומד ליתלש כחלוש דמי ושייך ליורשי
 האב והביא רא"י מהא דקיי"ל כר"ש דאכלה
 פירות גמורים משלם פירות גמורים ואין
 שמין להם צ"ס צאותה שדה, והיינו משום
 דכתלושין דמיין שאין שמין להם חגב שדה
 וכ"פ הטור חו"מ סי' רנ"ז. והרי זה סתירה
 גמורה למה שפסקו צסי' ל"ה דענזים
 העומדות ליצור לאו כצצורות דמיין ועדיין
 דינס כקרקע. ולתרוץ את זה כתב התומים
 דדעת הרה"ש ז"ל והטור הוא דכל העומד
 ליתלש כצר אינו נחשב כקרקע שכבר אינו
 נעפל לקרקע ונדון כחפלא צפני"ע, ולכן
 לענין כותב קרקעותיו ודאי אין ענזים
 העומדות ליצור צכלל וכן לענין שמין צ"ס
 צאותה שדה הוי כחלוש שכבר אין הפירות
 כחלק מן השדה, אולם לענין שצוטה גזל